

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/327/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3511211487
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3511211487.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudkýň JUDr. Aleny Záhumenskej a JUDr. Viery Škultétyovej v právnej veci navrhovateľa S. proti odporcovi C. zastúpeného C., o zaplatenie 22.000 Eur s príslušenstvom, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 28. novembra 2013, č.k. 10C/175/2012-113, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 22.000 Eur, do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku, spolu s úrokom vo výške 6 % ročne zo sumy 2.444,44 Eur od 01.05.2009 do 31.12.2009, úrokom vo výške 6 % ročne zo sumy 2.444,44 Eur od 01.06.2009 do 31.12.2009, úrokom vo výške 6 % ročne zo sumy 2.444,44 Eur od 01.07.2009 do 31.12.2009, úrokom vo výške 6 % ročne zo sumy 2.444,44 Eur od 01.08.2009 do 31.12.2009, úrokom vo výške 6 % ročne zo sumy 2.444,44 Eur od 01.09.2009 do 31.12.2009, úrokom vo výške 6 % ročne zo sumy 2.444,44 Eur od 01.10.2009 do 31.12.2009, úrokom vo výške 6 % ročne zo sumy 2.444,44 Eur od 01.11.2009 do 31.12.2009, úrokom vo výške 6 % ročne zo sumy 2.444,44 Eur od 01.12.2009 do 31.12.2009, úrokom vo výške 12 % ročne zo sumy 22.000 Eur od 01.01.2010 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2.444,44 Eur od 01.05.2009 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2.444,44 Eur od 01.06.2009 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2.444,44 Eur od 01.07.2009 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2.444,44 Eur od 01.08.2009 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2.444,44 Eur od 01.09.2009 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2.444,44 Eur od 01.10.2009 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2.444,44 Eur od 01.11.2009 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2.444,44 Eur od 01.12.2009 do zaplatenia. Odporcovi zároveň uložil povinnosť nahradiť navrhovateľovi trovy konania v sume 1.320 Eur, do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 657, § 658, § 37 ods. 1, § 39, § 517 ods. 1 prvá veta, ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Rozhodol na základe výsledkov vykonaného dokazovania, z ktorého mal za preukázané, že účastníci dňa 31.03.2009 uzavreli zmluvu o pôžičke, na základe ktorej navrhovateľ požičal odporcovi 22.000 Eur. Odporca v predmetnej zmluve svojím podpisom potvrdil prevzatie tejto finančnej čiastky, a teda navrhovateľ uniesol dôkazné bremeno, že došlo k odovzdaniu peňazí. Súd prvého stupňa mal za to, že túto skutočnosť potvrdzuje aj fakt, že v čase uzatvorenia pôžičky navrhovateľ disponoval predmetnou hotovosťou a odporca mal finančné problémy s úhradou svojich iných pohľadávok. Nevzal do úvahy výpoveď bývalej manželky odporcu, že nevedela o tejto pôžičke, hoci tvrdila, že poznala majetkové pomery manželov, keď odporca v rámci

svojho výsluchu uviedol, že o tejto pôžičke nikomu nič nepovedal. Obranu odporcu, že zmluva bol uzatvorená fiktívne z dôvodu, že voči navrhovateľovi mal iné dlhy vyplývajúce z podnikateľskej činnosti, súd nezval do úvahy z dôvodu, že odporca, ak mal záujem zabezpečiť tento záväzok v prospech navrhovateľa, mohol využiť inštitút ručenia alebo prístúpenia k dlhu a nie uzatvárať nový zmluvný vzťah z titulu zmluvy o pôžičke. Pokiaľ odporca namietal neurčitost' jednotlivých ustanovení zmluvy o pôžičke, najmä čo sa týka doby pôžičky a dohodnutých úrokov, súd prvého stupňa preskúmal text zmluvy, pričom dospel k záveru, že text je zrozumiteľný, dostatočne určitý a nespôsobuje nejasnosť výkladu práv a povinností zmluvných strán. Podľa tejto zmluvy peniaze boli odovzdané odporcovi dňa 31.03.2009, pričom zmluvný vzťah mal trvať do 31.12.2009. Odporca mal možnosť pôžičku splatiť v 9. pravidelných mesačných splátkach, to znamená od apríla do decembra 2009, čo je deväť mesiacov. Zmluvné strany si dohodli úroky z pôžičky, a to 6 % pri normálnom splácaní a 12 % ročne, ak bude zmluvný vzťah trvať aj po 31.12.2009. Pokiaľ odporca poukazoval, že konal v tiesni, pod nátlakom, súd prvého stupňa z vykonaného dokazovania vyvodil, že zmluva bola uzatvorená v T., po predchádzajúcej dohode s navrhovateľom, pričom odporca išiel sám svojím vlastným vozidlom za vozidlom navrhovateľa zo D. do T.. Tieseň pri právnych úkonov musí byť podmienená nečakanými okolnosťami alebo udalosťami, ktoré odôvodňujú nelogické, nepraktické alebo nevýhodné konanie dotknutého účastníka. Takéto skutočnosti preukázané neboli. Zmluva o pôžičke obsahuje bežné zmluvné dojednania, ktoré boli koncipované len veľmi stroho, a teda odporca mal možnosť sa so zmluvou riadne oboznámiť a v prípade nejasností vzniesť proti nej námietky, resp. zmluvu na Matričnom úrade v T. odmietnuť podpísať. Okrem toho odporca mal dostatok času zmluvu neskôr napadnúť, napr. na súde, čo odporca neurobil, a teda aj z tohto správania odporcu je zrejmé, že vedel čo podpísal a aké budú následky, keď si svoju povinnosť riadne a včas nesplní. Za dôvodnú nepovažoval súd prvého stupňa ani námietku odporcu, že zmluva je uzatvorená v rozpore s dobrými mravmi. Súd prvého stupňa sa oboznámil so stavom úverov v bankách v rovnakom období, kde zistil, že úvery pre domácnosti v marci 2009 boli do 1 roka úročené priemernou sadzbou 6,8861 % ročne a nad 1 rok sadzbou 13,1830 % ročne. Z týchto skutočností vyvodil, že zmluva v tomto smere nebola uzatvorená v rozpore s dobrými mravmi. Nakoľko nedošlo k dobrovoľnému a včasnému plneniu zo strany odporcu, súd prvého stupňa ho rozsudkom zaviazal na úhradu dlžnej istiny, spolu príslušenstvom, ktoré bolo určené v súlade s § 3 nariadenia č. 87/1995 Z. z., platného v rozhodnom čase. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov konania titulom zaplateného súdneho poplatku vo výške 1.320 Eur.

Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporca, ktorý sa domáhal zmeny rozsudku a zamietnutia návrhu. Dôvodil, že zmluva o pôžičke je svojím obsahom zmätočná, znenie nie je jednoznačné, je zavádzajúce. Poukazoval na to, že medzi navrhovateľom a obchodnou spoločnosťou odporcu prebiehala obchodná spolupráca pri realizácii projektu golfového areálu, a to tým spôsobom, že navrhovateľ bol v pozícii subdodávateľa stavebného materiálu pre odporcu a odporca mal stavbu priamo realizovať pre objednávateľa projektu. Zo strany odporcovej obchodnej spoločnosti neboli navrhovateľovi uhradené vystavené faktúry za dodaný stavebný materiál pri realizácii predmetného projektu, nakoľko odporca sa dostal do platobnej neschopnosti, a to z dôvodu, že mu objednávateľ projektu neuhradil peňažné plnenia, či už za vykonané práce, alebo za dodaný a použitý stavebný materiál. Na základe uvedeného odporca neuhradil navrhovateľovi predmetné vystavené faktúry v dobe splatnosti, čím sa dostal do omeškania s úhradou faktúr a stal sa dlžníkom bez svojho zavinenia. Predmetná zmluva o pôžičke mala plniť len akúsi zabezpečovaciu funkciu, aby navrhovateľ dostal zaplatené za vystavené faktúry. Trval na tom, že zo strany navrhovateľa nedošlo k reálnemu odovzdaniu peňažnej čiastky. Toto jeho tvrdenie potvrdzuje aj skutočnosť, že navrhovateľ počas celého konania pred prvostupňovým súdom žiadnym relevantným spôsobom reálne odovzdanie peňažnej čiastky vo výške 22.000 Eur odporcovi nepreukázal. Uviedol, že neodovzdanie peňažnej čiastky zo strany navrhovateľa odporcovi potvrdzujú aj skutočnosti uvedené bývalou manželkou odporcu pred súdom prvého stupňa, že o všetkých dlhoch vedela a jednalo sa výlučne o úvery v bankách. Odporca trval na tom, že s poukazom na uvedené skutočnosti zo strany navrhovateľa ide o zavádzajúce a účelové tvrdenia z toho dôvodu, že vedomosť o prevzatí takejto značnej peňažnej čiastky odporcom by musela mať i jeho bývalá manželka - zároveň i spoločníčka v obchodnej spoločnosti Q. Trval na tom, že navrhovateľ sa nemôže domáhať zaplatenia sumy 22.000 Eur z titulu predmetnej pôžičky z dôvodu, že zmluva o pôžičke je od svojho počiatku absolútne neplatná a hľadá sa na ňu, akoby ani nevznikla, keďže navrhovateľ nevykonal plnenie zo zmluvy o pôžičke - neodovzdal odporcovi predmet zmluvy, a preto nemohlo zo strany odporcu dôjsť k následnému plneniu - vráteniu peňažnej čiastky v dohodnutých splátkach.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení k odvolaniu odporcu navrhol potvrdenie napadnutého rozsudku. Mal za to, že zmluva o pôžičke je dostatočne zrozumiteľná a určitá, nespôsobuje nejasnosť výkladu práv jej účastníkov. Jednoznačne preukazuje odovzdanie peňažných prostriedkov, čím ako navrhovateľ uniesol dôkazné bremeno. Nebola uzavretá v tiesni, nakoľko odporca mal možnosť sa s ňou riadne oboznámiť (slobodne vycestoval z D. do T.), mal možnosť namietat', alebo odmietnuť jej podpis na matričnom úrade, alebo požadovať na súde určenie jej neplatnosti. Odporca poznal obsah zmluvy a prípadné následky nesplnenia svojich povinností, ktoré z nej vyplývajú. Tvrdenia odporcu považuje za účelové, zavádzajúce a vykonštruované. Svedectvo bývalej manželky odporcu považuje za irelevantné, s poukazom na tú skutočnosť, že sám odporca na otázku súdu, či vedela manželka o zmluve o pôžičke na pojednávaní pred súdom prvého stupňa, uviedol, že o zmluve nikto nevedel, s nikým sa o tom nerozprával. Zastával názor, že tvrdenia odporcu sú zavádzajúce a nepravdivé, pričom sledujú jediný cieľ, ktorým je snaha poprieť pohľadávku, vyplývajúcu zo zmluvy o pôžičke, teda ukrátenia veriteľa od možnosti reálne uspokojiť svoju pohľadávku voči odporcovi.

Krajský súd preskúmal vec podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p., vo veci nariadil pojednávanie v súlade § 214 ods. 1 písm. a) O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdiť.

Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní odporcom vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnyimi závermi súdu prvého stupňa. Z daného titulu si odvolací súd osvojil aj dôvody napadnutého rozhodnutia, na ktoré v celom rozsahu poukazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Odporca v podanom odvolaní, ani vo svojej výpovedi pred odvolacím súdom neuviedol žiadne podstatné okolnosti, ktoré by mohli privodiť zmenu napadnutého rozhodnutia. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd dodáva.

V prejednávanej veci navrhovateľ uplatnil proti odporcovi nárok na zaplatenie 22.000 Eur s úrokom z omeškania na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 31.03.2009.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podstatnými náležitosťami zmluvy o pôžičke sú dohoda o predmete pôžičky a o čase jej vrátenia. Forma tohto dvojstranného právneho úkonu nie je predpísaná a postačuje aj ústna dohoda.

Vzhľadom na charakter zmluvy o pôžičke, ktorá je reálnou zmluvou, je významné, či skutočne došlo k odovzdaniu predmetu pôžičky, za akých okolností a čo bolo dohodnuté medzi účastníkmi, najmä v otázke vrátenia pôžičky. V prípade, pokiaľ je o takomto úkone vyhotovená písomná zmluva, táto sa posudzuje ako dôkaz o úkone, a to o poskytnutí pôžičky. Jej obsah sa hodnotí vždy v kontexte s tvrdeniami účastníkov takejto zmluvy, prípadne s inými vykonanými dôkazmi.

V konaní pred súdom prvého stupňa bolo nesporne preukázané, že odporca si dňa 31.03.2009 od navrhovateľa požičal sumu 22.000 Eur, ktorú sumu sa zaviazal navrhovateľovi vrátiť do 31.12.2009. Na preukázanie svojho tvrdenia predložil súdu listinný dôkaz, ktorým je zmluva o pôžičke. V č. I. zmluvy sa uvádza, že predmetom zmluvy je 22.000 Eur. V článku II. bod 1 zmluvy sa uvádza: „Veriteľ sa zaväzuje poskytnúť dlžníkovi peňažnú čiastku, ktorá je predmetom podľa tejto zmluvy do 31.12.2009. Túto čiastku predal veriteľ dlžníkovi v hotovosti pred podpisom zmluvy. Dlžník podpisom tejto zmluvy potvrdzuje prevzatie čiastky uvedenej v článku I. tejto zmluvy.“ Zmluva je podpísaná obidvoma zmluvnými stranami, pričom podpis odporcu je riadne overený. Odporca potvrdil, že predmetnú zmluvu podpísal, avšak spochybnil, že na základe predmetnej zmluvy došlo k reálnemu odovzdaniu sumy, ktorá je predmetom pôžičky.

Občianske súdne konanie je ovládané prejednacou zásadou, v dôsledku ktorej povinnosť tvrdiť skutočnosť a navrhnúť na ich preukázanie dôkazy, je zásadne vecou účastníkov konania. Dokazujú sa len tie skutočnosti, ktoré zostávajú medzi účastníkmi sporné. Podľa § 132 O.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Platí zásada, že každý z účastníkov, a teda nielen navrhovateľ, ktorý sa domáha určitého práva alebo nároku, preukazuje tie skutočnosti, z ktorých vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky. Neunesenie

dôkazného bremena postihne účastníka nepriaznivým následkom v podobe neúspechu v spore, pričom právne posúdenie uplatneného nároku spočíva na súde.

Oporca v priebehu prvostupňového konania v rámci svojej obrany predniesol odlišné tvrdenia, a preto jeho povinnosťou bolo v zmysle ust. § 120 ods. 1 O.s.p. predložiť na svoje tvrdenia dôkazy. Práve odporcu preto zaťažovalo dôkazné bremeno preukázať, že v danom prípade sa nejednalo o pôžičku, že nedošlo k reálnemu odovzdaniu peňazí.

Pokiaľ odporca namietal, že finančné prostriedky od navrhovateľa neprevzal, a to aj napriek tomu, že prevzatie žalovanej sumy potvrdil svojím podpisom na zmluve o pôžičke, práve na ňom spočívalo dôkazné bremeno vyvrátiť tento listinný dôkaz predložený navrhovateľom, ktorý nasvedčuje tomu, že finančné prostriedky boli titulom zmluvy o pôžičke odporcovi aj odovzdané. Dôkazná sila navrhovateľom predloženého dôkazu je závažnejšia než tvrdenia odporcu, ktoré nepreukázal priamym dôkazom, ale neponúkol súdu ani dostatok nepriamych dôkazov.

Nesplnenie dôkaznej povinnosti ohľadom jeho tvrdení má za následok procesnú zodpovednosť, ktorá sa prejavila jeho neúspechom v spore.

Pokiaľ odporca namietal, že zmluvu podpísal v tiesni, pod nátlakom, na základe obsahu spisu odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že ani táto odvolacia námietka nie je dôvodná. Nemožno ponechať bez povšimnutia, že ani pri svojom výsluchu pred odvolacím súdom nevedel odporca náležite zdôvodniť svoje konanie, keď neurobil žiadne kroky pre to, aby sa domáhal neplatnosti zmluvy, a aby tak vyvrátil tvrdenia, ktoré sú v zmluve o prevzatí peňazí obsiahnuté.

Ani odvolací súd nemohol za týchto okolností dospieť k názoru odlišnému od názoru súdu prvého stupňa, vyjadreného v napadnutom rozhodnutí.

Súd prvého stupňa rozhodol správne, keď návrhu za týchto okolností vyhovel, preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Zároveň odvolací súd dáva do pozornosti, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedky, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového konania, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.03.2005, sp. zn. II. ÚS 78/05.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p., keď v odvolacom konaní úspešnému navrhovateľovi, ktorému by patrila náhrada trov odvolacieho konania, túto nepriznal z dôvodu, že ich náhradu si neuplatnil a z obsahu spisu mu ani žiadne trovy odvolacieho konania nevyplývajú.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.